Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
Departament Rynku Pracy

BEZROBOTNI POZOSTAJĄCY BEZ PRACY POWYŻEJ 12 MIESIĘCY OD MOMENTU ZAREJESTROWANIA SIĘ ORAZ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNI W 2015 ROKU

I. Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się[1]

Jednym z najgroźniejszych zjawisk występujących na rynku pracy jest długie, ponad 12 miesięczne pozostawanie bez pracy. W końcu 2015 r. w ewidencji urzędów pracy zarejestrowanych było 1 563,3 tys. osób, w tym **620,9 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.**

Osoby te stanowiły 39,7% ogółu bezrobotnych, oznacza to, że 4 na 10 zarejestrowanych osób ponad rok pozostawało bez pracy. W latach 2003-2006 co drugi bezrobotny pozostawał w rejestrach ponad 12 miesięcy. W skali roku przy spadku bezrobocia ogółem o 14,3% liczba pozostających bez pracy ponad rok zmniejszyła się o 18,3%.

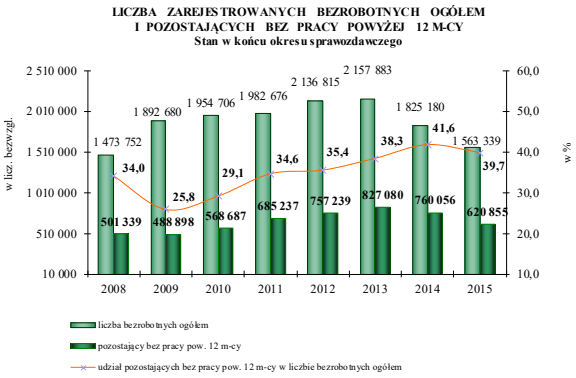

Niepokojący pozostaje fakt utrzymywania się wysokiej liczby bezrobotnych pozostających w ewidencji urzędów pracy powyżej 24 miesięcy. Liczba bezrobotnych w tej grupie zmniejszała się od 2004 r. do 2010 r., od 2011 r. do 2014 r. odnotowywany był wzrost. **W końcu 2015 r. w grupie najdłużej oczekujących na podjęcie zatrudnienia znalazło się 379,5 tys. osób, tj. 24,3% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do 2014 r. odnotowano spadek o 53,2 tys. osób, tj. 12,3%.**

Średni czas pozostawania bez pracy systematycznie spadał począwszy od 2005 r. aż do roku 2009. Od 2010 r. do 2014 r. notowany był systematyczny wzrost tego wskaźnika. Przyjmując, jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przez osoby bezrobotne zarejestrowane w urzędach pracy 36 miesięcy, **średni czas pozostawania bez pracy wyniósł w końcu 2015 r. 12,6 miesiąca wobec 12,9 miesiąca przed rokiem.** Jeśli zwiększona zostanie górna granica czasu pozostawania bez pracy do 48 miesięcy wówczas średni czas pozostawania bez pracy wyniósłby 14,1 miesiąca, a przy granicy 60 miesięcy osoby zarejestrowane w urzędach pracy poszukiwałyby zatrudnienia średnio 15,5 miesiąca. W dalszej analizie jako górną granicę czasu pozostawania bez pracy przyjęto 36 miesięcy.

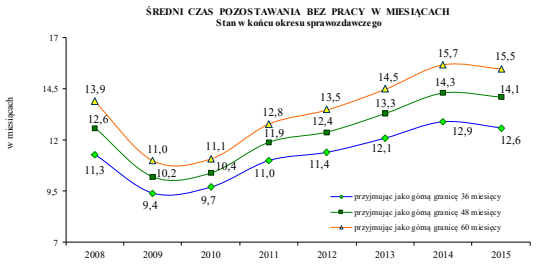

Podstawowym czynnikiem różnicującym czas pozostawania bez pracy jest płeć. Średni czas pozostawania w statystykach bezrobotnych kobiet wyniósł w końcu 2015 r. 13,4 miesiąca, a mężczyzn 11,7 miesiąca. Zatem mężczyźni poszukiwali zatrudnienia 1,7 miesiąca krócej niż kobiety. Również osoby zamieszkałe w miastach są w korzystniejszej sytuacji. W końcu 2015 r. średni czas pozostawania bez pracy bezrobotnych zamieszkałych na wsi wyniósł 12,7 miesiąca, a dla zamieszkałych w mieście wyniósł 12,5 miesiąca.

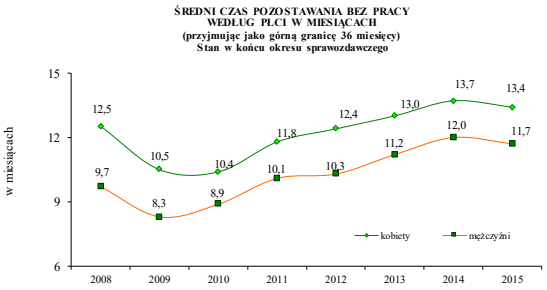

Średni czas pozostawania bez pracy zależny był również od wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy zarejestrowanych bezrobotnych. **Niższy wiek i wyższy poziom wykształcenia zmniejszają prawdopodobieństwo pozostawania bez pracy powyżej 12 miesięcy, ale nie wykluczają tego, gdyż długotrwałym bezrobociem zagrożone są także osoby wykształcone i młode.**

Dla osób w wieku 18 – 24 lata w końcu 2015 r. średni czas pozostawania w ewidencji urzędów pracy wynosił 7,6 miesiąca, następnie wielkość omawianego wskaźnika wzrastała wraz z wiekiem i bezrobotni w wieku 60 lat i więcej poszukiwali zatrudnienia o 9,3 miesiąca dłużej (16,9 miesiąca).

Wyższy poziom wykształcenia podobnie, jak niższy wiek, wpływa korzystnie na okres pozostawania bez pracy. W końcu 2015 r. **bezrobotni z wykształceniem wyższym poszukiwali zatrudnienia 10,4 miesiąca, podczas**

[1] W ramach statystyki publicznej od 1993 r. w okresach kwartalnych gromadzone są informacje dotyczące osób bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy (tj. od momentu ostatniego zarejestrowania się bezrobotnego w powiatowym urzędzie pracy, obliczony w pełnych miesiącach).

gdy bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej pozostawali w statystyce bezrobocia 13,8 miesiąca. Oznacza to, że osoby legitymujące się dyplomami wyższych uczelni 3,4 miesiąca krócej poszukiwały zatrudnienia niż bezrobotni z najniższym poziomem wykształcenia. Istotne jest, że osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące krócej pozostawały bez pracy (11,2 miesiąca) niż osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (12,2 miesiąca), czy zasadniczym zawodowym (13,2 miesiąca).
Z kolei staż pracy nie wpływa bezpośrednio na czas pozostawania bez pracy. W końcu 2015 r. najdłuższy czas pozostawania bez pracy dotyczył osób posiadających staż pracy od 20 do 30 lat, którzy średnio 13,9 miesiąca znajdowali się w ewidencji bezrobotnych oraz ze stażem 10-20 lat – 13,7 miesiąca. Natomiast najkrócej pozostawały bez pracy osoby ze stażem 30 lat i więcej – 11,2 miesiąca, zaś bezrobotni nie posiadający stażu pracy średnio byli zarejestrowani 13,3 miesiąca.

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi i w mieście

Analogicznie, jak w populacji bezrobotnych ogółem, również **wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, dominują mieszkańcy miast. W końcu 2015 r. wśród bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkali na wsi stanowili 45,3%, w tym samym czasie w liczbie bezrobotnych ogółem mieszkańcy wsi stanowili 44,9%.**

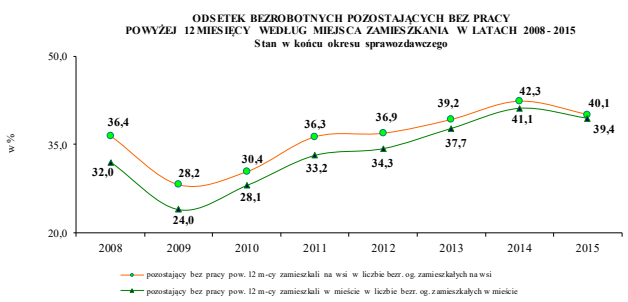

W końcu 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 701,6 tys. bezrobotnych zamieszkałych na wsi, w tym 281,0 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy. W tym samym okresie w ewidencji było 861,7 tys. bezrobotnych mieszkańców miast, w tym 339,8 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

W końcu 2015 r. liczba osób bezrobotnych od ponad roku zmniejszyła się o 18,3% w stosunku do końca 2014 r., przy czym spadek liczby zamieszkałych na wsi był niższy i wyniósł 18,1% wobec spadku liczby pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zamieszkałych w mieście o 18,5%. Warto dodać, że w tym samym czasie liczba bezrobotnych ogółem spadła o 14,3%.

Udział osób bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zarówno w mieście jak i na wsi w liczbie bezrobotnych ogółem systematycznie się zmniejszał by w końcu 2009 r. osiągnąć 28,2% w liczbie zarejestrowanych mieszkańców wsi oraz 24% wśród bezrobotnych mieszkańców miast. Od 2010 r. do 2014 r. notowany był wzrost tego odsetka zarówno na wsi jak i w mieście. W końcu 2015 r. udział pozostających bez pracy ponad rok na wsi zmalał do poziomu 40,1%, a w mieście 39,4%.

Terytorialne zróżnicowanie

Poziom bezrobocia jest zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju. Najwyższa liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2015 r. znajdowała się w województwie, w którym zarejestrowanych było też najwięcej bezrobotnych ogółem, czyli mazowieckim (96 tys. osób). Najmniej bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występowało w województwach lubuskim (12,2 tys. osób) i opolskim (12,5 tys. osób). Są to też województwa o najniższej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych ogółem.

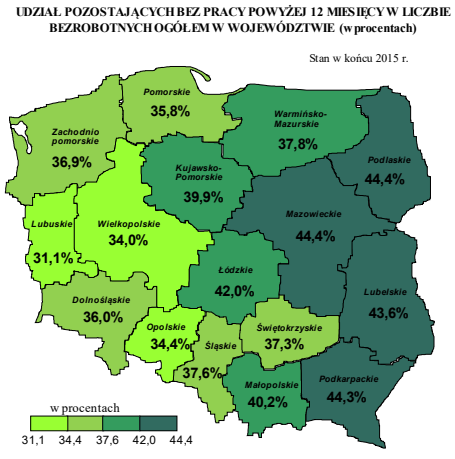

W końcu 2015 r. **odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 31,1% w województwie lubuskim do 44,4% w mazowieckim i podlaskim.**

Rozpiętość wskaźnika udziału bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w województwie wyniosła w końcu 2015 r. – 13,3 pkt. proc., a tym samym wzrosła o 1,2 pkt. proc. w stosunku do rozpiętości odnotowanej w końcu 2014 r. (12,1 p. p.).

Odsetek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy kształtował się w przedziale od 15,3% w powiecie pleszewskim (wielkopolskie) do 55,4% w powiecie pułtuskim (mazowieckie), a więc rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 40,1 pkt. proc. (wobec 37,2 pkt. proc. w końcu 2014 r.).

Najwięcej powiatów o najwyższych udziałach pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogółem zarejestrowanych znajdowało się w województwach mazowieckim, podkarpackim i lubelskim, zaś w najlepszej sytuacji pozostawali bezrobotni w powiatach zachodniej Polski.

W 219 powiatach odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem był niższy lub równy średniej krajowej (39,7%), a w 161 powiatach był od niej wyższy. W 7 powiatach udział ten nie przekroczył 21%, tj. w powiecie pleszewskim (15,3%), lubińskim (19,3%), słubickim (20,1%), sztumskim (20,2%), iławskim (20,3%), międzychodzkim (20,5%) oraz nowotomyskim (20,8%).

Najwyższy odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy przekraczający 53% odnotowano w powiatach: sokólskim (53,1%), przysuskim (53,5%), makowskim (54,6%) oraz pułtuskim (55,4%).

Udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2015 r.

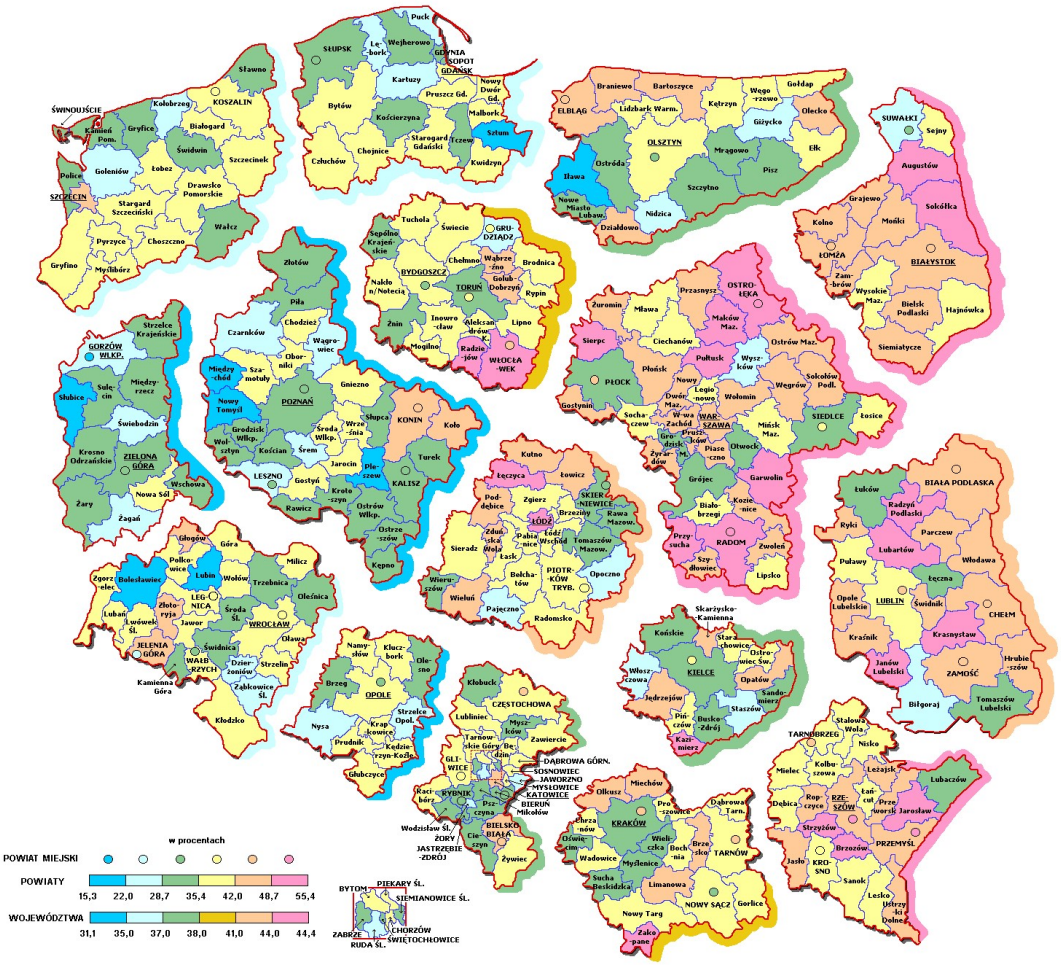

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2014 r.	2015 r.	2014 r.	2015 r.
Najwyższa wartość w %	46,4	44,4	57,9	55,4
Najniższa wartość w %	34,3	31,1	20,7	15,3
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	12,1	13,3	37,2	40,1

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według płci

Wśród osób pozostających bez pracy ponad rok zdecydowanie przeważają kobiety. W końcu 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 350,1 tys. kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy i 270,8 tys. mężczyzn.

Współczynnik feminizacji wśród pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy wyniósł 129, zaś wśród bezrobotnych ogółem 109 kobiet przypadały na 100 mężczyzn.

Na uwagę zasługuje fakt, że **liczba kobiet pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowana w końcu 2015 r. była o blisko 64% niższa od najwyższej w historii bezrobocia po 1993 r.** odnotowanej w końcu I kwartału 2004 r. (967,0 tys. osób).

W porównaniu do końca 2014 r. liczba zarejestrowanych bezrobotnych kobiet w tej grupie spadła o 16,7% (tj. o 70,4 tys. osób). Wśród zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy mężczyzn odnotowano spadek o 68,8 tys. osób do poziomu 270,8 tys. osób (tj. o 20,3%). Należy zauważyć, że w tym samym czasie liczba bezrobotnych kobiet ogółem spadła o 123,5 tys. osób (tj. 13,1%), a mężczyzn o 15,6% (tj. 138,3 tys.). Zatem szybciej zmniejsza się liczba bezrobotnych zarówno kobiet jak i mężczyzn pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy niż krócej pozostających w ewidencji.

W końcu 2015 r. wśród bezrobotnych ogółem kobiety stanowiły 52,2% zarejestrowanych, zaś w grupie pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy było 56,4% kobiet (tj. 55,3% w końcu 2014 r.). W grupie 379,5 tys. bezrobot-

nych, którzy najdłużej, czyli ponad 2 lata, oczekiwali na podjęcie zatrudnienia, kobiety stanowiły aż 57,5%. Wpływa to na fakt, że **kobiety o 1,7 miesiąca dłużej niż mężczyźni pozostają w rejestrach bezrobotnych.**

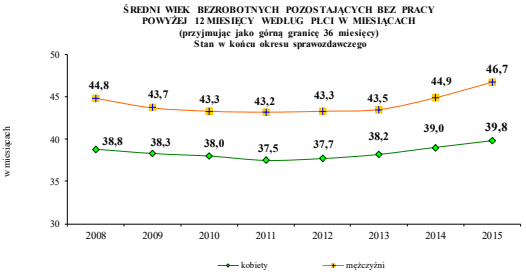

Średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy kobiet (37,7 roku) był niższy niż bezrobotnych mężczyzn (41,8 roku) o 4,1 roku. **Kobiety pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2015 r. miały średnio 39,8 roku, natomiast mężczyźni 46,7 roku**, czyli kobiety były 6,9 roku młodsze od mężczyzn w omawianej grupie.

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wieku*

Zachodzące zmiany demograficzne mają odbicie w strukturze zarejestrowanych bezrobotnych, gdzie coraz wyraźniej zauważalny jest proces starzenia się bezrobotnych, choć proces ten wyhamował w 2009 r. **Średni wiek zarejestrowanych bezrobotnych, który w końcu 2003 r. wynosił 35 lat, w końcu 2015 r. zwiększył się do 39,7 roku, czyli wzrósł o 4,7 roku. Z kolei średni wiek bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zwiększył się z 36,9 roku do 42,8 roku** (wzrost o 5,9 roku). Osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy były o ponad 3 lata starsze niż bezrobotni ogółem.

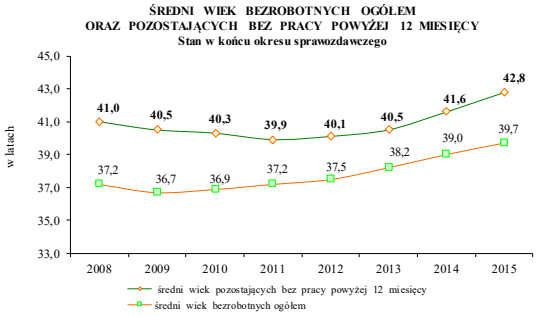

Wzrost średniego wieku bezrobotnych wynika ze zmieniającej się struktury bezrobocia. Oczywiście nie jest to zjawiskiem zaskakującym na tle zachodzących zjawisk demograficznych.

Specyficzną kategorią osób bezrobotnych od ponad roku jest młodzież. Jest to subpopulacja wymagająca szczególnej uwagi zważywszy, że osoby te dopiero osiągają wiek zdolności do pracy i dlatego też znalezienie się w sytuacji długotrwałego pozostawania bez pracy w tej grupie wiekowej jest ze społecznego punktu widzenia zjawiskiem szczególnie niepokojącym. W końcu 2015 r. w ewidencji urzędów pracy znajdowało się 48,7 tys. osób w wieku 18-24 lata, które pozostawały bez pracy powyżej 12 miesięcy (tj. 7,8% bezrobotnych od ponad 12 miesięcy).

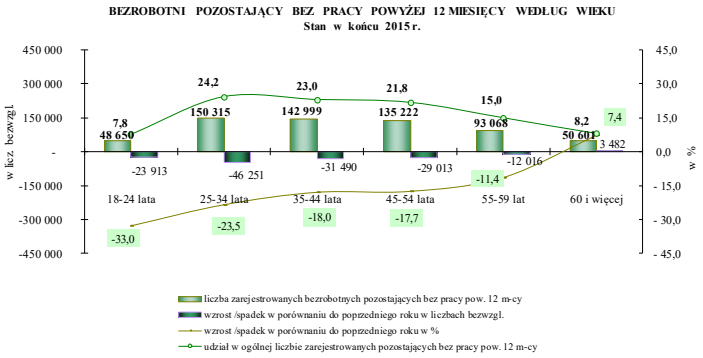

W końcu 2015 r. najbardziej liczną grupę w ogółem zarejestrowanych (27,5%) stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. Wśród pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowane były również osoby w wieku 25-34 lata (24,2%) w liczbie 150,3 tys. osób.

W porównaniu z 2014 r. liczba pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy zmniejszyła się o 139,2 tys. osób (tj. 18,3%), przy czym największy spadek odnotowano w grupie 18-24 lata, wyniósł on 33,0%, natomiast wśród osób w wieku 60 lat i więcej odnotowano wzrost o 7,4%.

Najbardziej narażone na pozostawanie bez pracy ponad 12 miesięcy są osoby w starszych grupach wiekowych, świadczy o tym zarówno średni czas pozostawania bez pracy, jak również udział bezrobotnych zarejestrowanych ponad rok w poszczególnych grupach wiekowych. Odsetek ten wzrasta wraz z wiekiem bezrobotnych. Udział pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w ogółem bezrobotnych w poszczególnych grupach wiekowych kształtuje się od 20,5% wśród bezrobotnych w wieku w grupie 18-24 lata do 56% wśród bezrobotnych w wieku 60 lat i więcej.

**do obliczeń średniego czasu pozostawania bez pracy w ostatnim przedziale wiekowym przyjęto 60-67 lat.*

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według wykształcenia

Wśród pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najmniej jest osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (56,3 tys., tj. 9,1% bezrobotnych powyżej 12 miesięcy). W końcu 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 62,2 tys. bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z wykształceniem wyższym, co stanowiło 10% pozostających bez pracy powyżej roku. Wśród bezrobotnych ogółem osoby legitymujące się dyplomami wyższych uczelni stanowiły 12,8%.

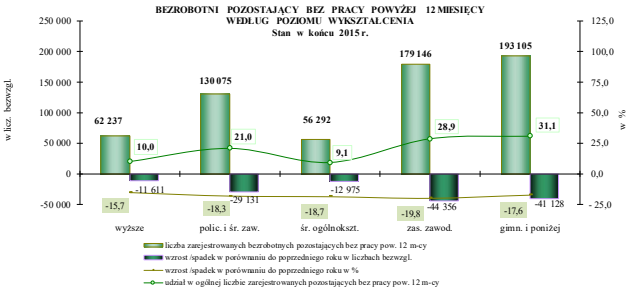

Najmniejsze szanse na rynku pracy mają osoby legitymujące się najniższym poziomem wykształcenia. W końcu omawianego okresu w ewidencji urzędów pracy

było 372,3 tys. osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz gimnazjalnym i poniżej i stanowiły one 60% ogółu zarejestrowanych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Niepokojąca jest także sytuacja osób zarejestrowanych ponad 12 miesięcy posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe – 130,1 tys. osób tj. 21% bezrobotnych od ponad roku.

Dane statystyczne pokazują, że **im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo długiego pozostawania bez pracy. W końcu omawianego okresu wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 31,1%, natomiast wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym 42,2% oraz 44,6% wśród bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.** Ważny jest fakt, że niższy odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy występuje w grupie osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące (34,2%) niż w grupie legitymującej się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (38,2%). Może to świadczyć o tym, że zdobycie wykształcenia policealnego jest jedynie przedłużeniem edukacji, ale nie zwiększa szans na rynku pracy. Jednocześnie osoby posiadające ściśle określony zawodowy profil wykształcenia średniego są mniej chętnie zatrudniane niż osoby z wykształceniem ogólnokształcącym.

Wart podkreślenia jest fakt, że w odniesieniu do stanu z końca 2014 r. liczba bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania zmniejszyła się we wszystkich grupach, najwyższy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym (o 44,4 tys. osób, tj. o 19,8%) oraz z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej (o 41,1 tys. osób, tj. o 17,6%). Najniższy spadek odnotowano wśród osób z wykształceniem wyższym (o 11,6 tys. osób, tj. o 15,7%).

Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według stażu pracy

W końcu 2015 r. wśród osób bezrobotnych ogółem, jak i pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy dominowały osoby ze stażem pracy od 1 do 5 lat. Wśród bezrobotnych od ponad roku było 127,5 tys. osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat, co stanowiło 20,5% pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. Drugą bardzo liczną grupą były osoby bez stażu pracy – 107,1 tys. osób, tj. 17,3%. Kategorie te przede wszystkim dotyczą ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 20,3 tys. osób, tj. 3,3% bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy.

W końcu 2015 r. na znalezienie się w grupie pozostających bez pracy ponad rok najbardziej narażone były osoby ze stażem pracy 10-20 lat oraz 20-30 lat, gdyż odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie bezrobotnych ogółem w tych grupach wyniósł odpowiednio 44% i 44,8%. Najmniejsze udziały pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy odnotowano w grupach bezrobotnych z ponad 30 letnim stażem pracy – 32,6% oraz ze stażem pracy poniżej 1 roku – 35%.

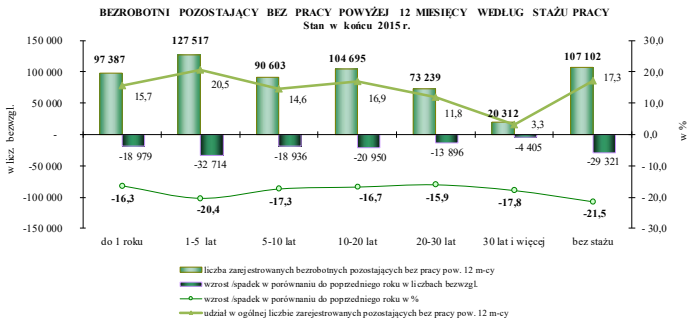

W 2015 r. w porównaniu do stanu z końca 2014 r. spadek poziomu bezrobocia odnotowany został we wszystkich grupach ze względu na staż pracy, przy czym najwyższy bezwzględny spadek dotyczył osób ze stażem pracy od 1 do 5 lat (o 32,7 tys. osób, tj. o 20,4%) oraz bez stażu (o 29,3 tys. osób, tj. o 21,5%). W grupie osób ze stażem pracy 30 lat i więcej spadek w liczbach bezwzględnych był najniższy i wyniósł 4,4 tys. osób tj. 17,8%.

Pozostający bez pracy pow. 12 miesięcy według sekcji działalności gospodarczej

W końcu 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1 313,2 tys. osób poprzednio pracujących, w tym 513,8 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 39,1% ogółu zarejestrowanych poprzednio pracujących. Bez pracy do 1 miesiąca pozostawało 137,7 tys. osób poprzednio pracujących, a 661,8 tys. osób poszukiwało zatrudnienia od 1 do 12 miesięcy. W porównaniu do końca 2014 r. liczba zarejestrowanych poprzednio pracujących spadła o 196,6 tys. osób (13%), natomiast liczba osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy poprzednio pracujących spadła o 109,9 tys. osób, tj. o 17,6%.

Najwięcej bezrobotnych pozostających bez pracy ponad rok przed zarejestrowaniem pracowało w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 96,9 tys. osób, tj. 18,9% bezrobotnych od ponad roku poprzednio pracujących oraz w sekcji handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 89,1 tys. osób, tj. 17,3%.

Najmniej osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy pracowało przed zarejestrowaniem się w sekcji organizacje i zespoły eksterytorialne – 52 osoby.

Wśród bezrobotnych dotychczas nie pracujących w liczbie 250,1 tys. osób było 107,1 tys. osób pozostających bez pracy ponad rok, co stanowiło 42,8% zarejestrowanych bezrobotnych dotychczas nie pracujących.

Odsetek pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w liczbie zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących w poszczególnych sekcjach kształtował się od 31,6% w sekcji działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca do 45,2% w sekcji działalność związana z obsługą rynku nieruchomości.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zarejestrowani bezrobotni w końcu 2015 r.		
	ogółem	w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy	
	w liczbach bezwzględnych		w % do ogółem
Ogółem	**1 563 339**	**620 855**	**39,7**
z tego:			
dotychczas nie pracujący	**250 145**	**107 102**	**42,8**
poprzednio pracujący	**1 313 194**	**513 753**	**39,1**
z tego w sekcjach:			
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	41 801	16 132	38,6
Górnictwo i wydobywanie	4 567	1 698	37,2
Przetwórstwo przemysłowe	233 264	96 944	41,6
Wytwarzanie i zaopatr. w en. elektr., gaz, parę wodną , gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3 607	1 435	39,8
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	13 150	5 377	40,9
Budownictwo	129 739	49 958	38,5
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	219 404	89 078	40,6
Transport i gospodarka magazynowa	42 208	15 288	36,2
Działalność zw. z zakwaterowaniem i usługami gastronom.	35 932	12 958	36,1
Informacja i komunikacja	8 866	3 314	37,4
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	16 585	6 349	38,3
Działalność zw. z obsługą rynku nieruchomości	11 076	5 008	45,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	29 380	10 658	36,3
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	77 391	24 469	31,6
Administracja publ. i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	70 844	30 263	42,7
Edukacja	31 796	13 036	41,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	32 219	13 378	41,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10 868	3 859	35,5
Pozostała działalność usługowa	81 565	32 195	39,5
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	4 624	1 803	39,0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	198	52	26,3
Działalność niezidentyfikowana	214 110	80 501	37,6

Źródło: załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy

Bezrobotni pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy według zawodów i specjalności

W końcu 2015 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych najmniej było osób posiadających zawody mieszczące się w grupie zawodowej „siły zbrojne" – 1 tys. bezrobotnych, w tym 204 osoby pozostawało bez pracy ponad rok. Kolejną grupą byli „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy" – 13,2 tys. zarejestrowanych bezrobotnych poprzednio pracujących. Z liczby osób wymienionych w tej grupie, które pracowały przed zarejestrowaniem się 4,6 tys. osób pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy, co stanowiło 34,5% bezrobotnych w tej grupie zawodowej.

Trudności ze znalezieniem zatrudnienia mają przede wszystkim osoby o niskich kwalifikacjach. Wśród osób poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy najliczniej reprezentowana była grupa „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy" – 135,9 tys. osób, tj. 26,4% ogółu poprzednio pracujących pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy oraz „pracownicy usług i sprzedawcy" – 114,7 tys. osób (tj. 22,3%).

Najwyższy odsetek osób bezrobotnych ponad rok wśród poprzednio pracujących w danej grupie wystąpił w grupach: „pracownicy przy pracach prostych" (42,1% poprzednio pracujących bezrobotnych w tej grupie zawodowej), oraz „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy" (44,9%).

W końcu 2015 r. zarejestrowanych było 21,9 tys. bezrobotnych powyżej 12 miesięcy bez zawodu co stanowiło 4,3% osób poprzednio pracujących zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy. Wśród osób poprzednio pracujących i nie posiadających zawodu 31,6% pozostawało bez pracy ponad rok podczas, gdy wśród posiadających zawody, odsetek ten wyniósł 39,5%.

W pierwszych 10 zawodach w malejącym rankingu zawodów według liczby bezrobotnych poprzednio pracujących pozostających bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się było 156,4 tys. osób poszukujących zatrudnienia ponad rok, co stanowiło 31,8% ogółu osób bezrobotnych od ponad 12 miesięcy poprzednio pracujących posiadających zawód.

Ranking 10 zawodów według liczby pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu 2015 r.

Zawód	Bezrobotni ogółem		Bezrobotni poprzednio pracujący		w tym pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy		
	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w liczbach bezwzgl.	ranking	w % do poprzednio pracujących
Ogółem	**1 563 339**		**1 313 194**		**513 753**		**39,1**
Bez zawodu	**223 015**		**69 075**		**21 859**		**31,6**
Posiadający zawody	**1 340 324**		**1 244 119**		**491 894**		**39,5**
w tym:							
Sprzedawca	133 954	1	131 707	1	55 903	1	42,4
Robotnik gospodarczy	33 664	3	33 459	2	14 248	2	42,6
Ślusarz S	33 281	4	31 959	4	13 174	3	41,2
Kucharz S	38 659	2	32 241	3	12 530	4	38,9
Pomocniczy robotnik budowlany	32 124	5	31 889	5	12 471	5	39,1
Murarz S	27 019	7	26 214	6	11 193	6	42,7
Technik ekonomista S	27 126	6	23 284	7	10 070	7	43,2
Krawiec S	23 387	8	20 646	8	9 922	8	48,1
Sprzątaczka biurowa	17 828	9	17 693	9	8 586	9	48,5
Pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym	17 703	11	17 507	10	8 322	10	47,5

W wymienionym rankingu najwyższy odsetek bezrobotnych bez pracy ponad 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się odnotowano w zawodach: sprzątaczka biurowa (48,5% bezrobotnych poprzednio pracujących w tym zawodzie pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy), krawiec (48,1%) oraz pomocniczy robotnik w przemyśle przetwórczym (47,5%). Natomiast w zawodzie kucharz odsetek pozostających bez pracy ponad rok był najniższy i wyniósł 38,9%.

Bezrobotni w zawodzie sprzedawca zajmowali pierwszą lokatę w malejącym rankingu według liczby bezrobotnych ogółem, bezrobotnych poprzednio pracujących oraz bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy. W końcu 2015 r. w ewidencji bezrobotnych było 55,9 tys. poprzednio pracujących sprzedawców pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, tj. 11,4% bezrobotnych od ponad roku, którzy pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego i posiadali zawód. Na dalszych pozycjach uplasowali się: robotnicy gospodarczy – 14,2 tys. osób (2,9%) oraz ślusarze – 13,2 tys. osób (2,7%).

* * *

II. Długotrwale bezrobotni

Dane dotyczące osób długotrwale bezrobotnych według definicji zawartej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obejmują szerszą grupę osób niż tylko pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy bezrobotną długotrwale jest osoba pozostająca w rejestrach urzędów pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Definicja w obecnym brzmieniu wprowadzona została nowelizacją ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, która weszła w życie z dniem 1 lutego 2009 r.

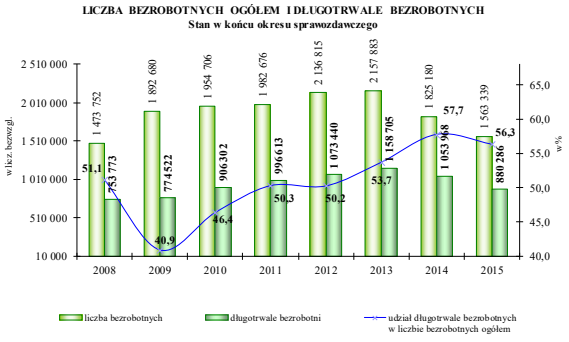

Zgodnie z art. 49 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy m. in. osoby długotrwale bezrobotne uznane zostały za będące w szczególnej sytuacji na rynku. Nowela ustawy, która weszła w życie 27.05.2014 r. wprowadziła nowe formy aktywizacji bezrobotnych, przeznaczone również dla długotrwale bezrobotnych.

Według stanu **w końcu 2015 r. zarejestrowanych było 880,3 tys. osób długotrwale bezrobotnych**. W porównaniu do stanu z końca 2014 r. odnotowano spadek tej liczby o 173,7 tys. osób, tj. o 16,5% przy spadku liczby bezrobotnych ogółem o 14,3%. Tym samym zmniejszył się odsetek długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 57,7% w końcu 2014 r. do 56,3% w końcu 2015 r.

Prawo do zasiłku posiadało 2,7 tys. długotrwale bezrobotnych, tj. 1,2% ogółu bezrobotnych z prawem do zasiłku i 0,3% długotrwale bezrobotnych.

W 2015 r. status osoby długotrwale bezrobotnej uzyskało 870,1 tys. osób (tj. o 160,6 tys. osób mniej niż w 2014 r.), co stanowiło 36,7% napływu bezrobotnych w tym okresie. Z kolei **odpływ z bezrobocia długotrwale bezrobotnych wyniósł 1 043,8 tys. osób**, czyli był o 91,7 tys. osób niższy niż w 2014 r. (tj. o 8,1%). Długotrwale bezrobotni wyłączeni z ewidencji stanowili 39,7% ogółu wyrejestrowanych w 2015 r.

Podstawowym powodem odpływu osób długotrwale bezrobotnych były podjęcia pracy przez 436,2 tys. długotrwale bezrobotnych (41,8% odpływu długotrwale bezrobotnych). Liczba długotrwale bezrobotnych wyłączonych z powodu podjęcia pracy była o 23,4 tys. osób (5,1%) niższa niż w 2014 r., przy czym podjęcia pracy niesubsydiowanej zmniejszyły się o 23,6 tys. osób (tj. o 6,0%), zaś subsydiowane zatrudnienie podjęło o 173 osoby więcej.

W 2015 r. prace niesubsydiowane podjęło 368 tys. osób z omawianej grupy (35,3% wyłączeń długotrwale bezrobotnych), natomiast subsydiowane zatrudnienie podjęło 68,2 tys. osób (6,5% odpływu długotrwale bezrobotnych).

W 2015 r. udział w aktywnych programach rynku pracy w Polsce rozpoczęło 206,8 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 40% ogółu bezrobotnych, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach. W porównaniu z 2014 r. liczba objętych aktywnymi programami długotrwale bezrobotnych spadła o 12,7 tys. osób, tj. o 5,8%.

Dużym zainteresowaniem cieszył się staż, który rozpoczęło 77,1 tys. długotrwale bezrobotnych, praca społecznie użyteczna - 37,8 tys. osób i szkolenia - 23,5 tys. osób. Roboty publiczne rozpoczęło 18,6 tys. osób, prace interwencyjne 16,5 tys., 14,3 tys. osób podjęło prace w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego a działalność gospodarczą rozpoczęło blisko 14 tys. długotrwale bezrobotnych.

Z nowych form aktywizacji skorzystało w 2015 r. łącznie 28,5 tys. długotrwale bezrobotnych, w tym 727 osób skorzystało z bonu zatrudnieniowego, 697 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 1,3 tys. osób podjęło pracę w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r. ż., 1,1 tys. osób skorzystało z bonu szkoleniowego, 2,1 tys. osób długotrwale bezrobotnych skorzystało z bonu stażowego i 5,2 tys. osób rozpoczęło pracę społecznie użyteczną w ramach PAI. Warto również dodać, że 17,3 tys. długotrwale bezrobotnych zostało skierowanych do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych.

W 2015 r. gotowości do pracy nie potwierdziło 248,3 tys. długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 42,4% odpływu z tego powodu wśród bezrobotnych ogółem. Dobrowolnie ze statusu bezrobotnego zrezygnowało 81,3 tys. osób długotrwale bezrobotnych, co stanowiło 51,4% wyłączeń z tego powodu. Jednocześnie aż 78,6% osób, które zostały wyłączone ze statystyki urzędów pracy z powodu osiągnięcia wieku emerytalnego było długotrwale bezrobotnymi.

Terytorialne zróżnicowanie długotrwałego bezrobocia

Terytorialne zróżnicowanie jest cechą charakterystyczną polskiego rynku pracy. W związku z tym również poziom długotrwałego bezrobocia jest zróżnicowany w poszczególnych regionach kraju.

Najwyższą liczbę długotrwale bezrobotnych w końcu 2015 r. odnotowano w ewidencji urzędów pracy w województwach: mazowieckim (127,2 tys. osób), śląskim (80,4 tys. osób) i podkarpackim (74,7 tys. osób). Najmniej długotrwale bezrobotnych wystąpiło w województwach opolskim (19,3 tys. osób), lubuskim (19,7 tys. osób) i podlaskim (33,4 tys. osób). Są to też województwa o najniższym poziomie bezrobocia ogółem, przy czym należy pamiętać, że nie chodzi tu o stopę bezrobocia, a jedynie o liczbę bezrobotnych.

W końcu omawianego okresu **odsetek długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogółu zarejestrowanych w danym województwie kształtował się w przedziale od 49,1% w województwie wielkopolskim do 60,8% w lubelskim.** Tym samym rozpiętość wskaźnika udziału długotrwale bezrobotnych w danym województwie w liczbie ogółem zarejestrowanych w tym województwie wyniosła 11,7 pkt. proc., czyli wzrosła w porównaniu z 2014 r. o 0,9 p. p. Oznacza to, że terytorialne dysproporcje na poziomie województw zwiększyły się.

W przypadku powiatów odsetek długotrwale bezrobotnych kształtował się w przedziale od 30,7% w powiecie nowotomyskim do 71,3% w powiecie włocławskim, a więc rozpiętość tego wskaźnika wyniosła 40,6 pkt. proc. (w końcu 2014 r. 38,8 p. p.).

Na uwagę zasługuje fakt, że w 165 powiatach odsetek długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem był wyższy lub równy średniej krajowej (56,3%), a w 215 powiatach był od niej niższy.

UDZIAŁ DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH W LICZBIE BEZROBOTNYCH OGÓŁEM WEDŁUG WOJEWÓDZTW (w procentach)

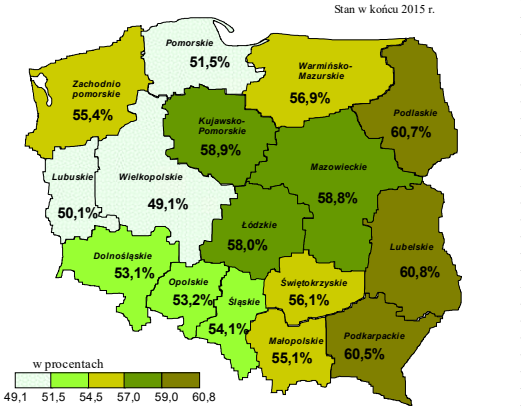

Najniższe odsetki długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiatach: nowotomyskim (30,7%) m. Gorzów Wlkp. (33,2%) oraz międzychodzkim (33,9%). Najwyższe odsetki długotrwale bezrobotnych odnotowano w powiatach: włocławskim (71,3%), pułtuskim (69,7%), krasnostawskim (69,3%), M. Włocławek (69,1%) i kazimierskim (69,0%).

Udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych według stanu w końcu 2015 r.

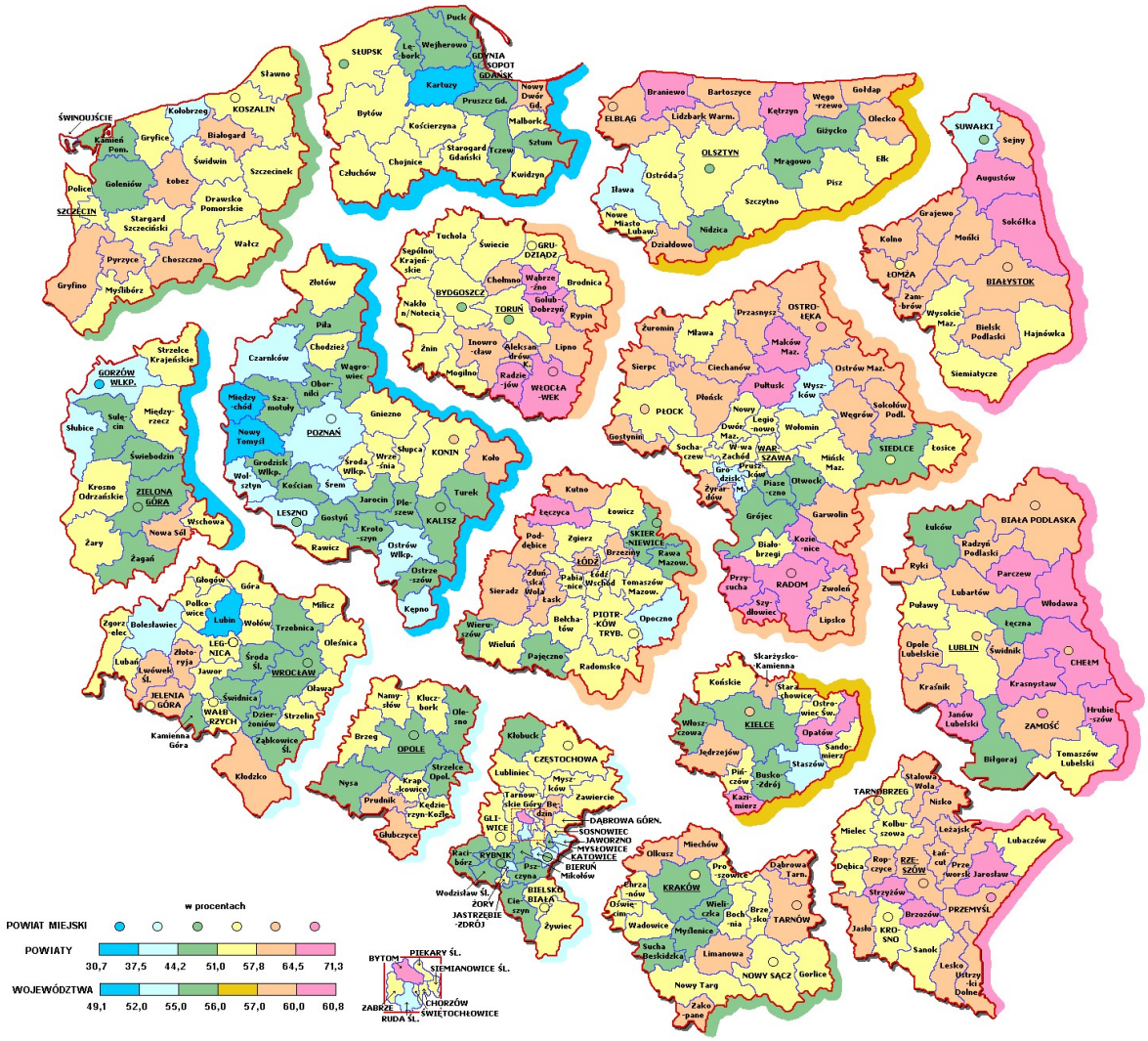

Wyszczególnienie	Poziom województw		Poziom powiatów	
	2014 r.	2015 r.	2014 r.	2015 r.
Najwyższa wartość w %	62,5	60,8	71,4	71,3
Najniższa wartość w %	51,7	49,1	32,6	30,7
Różnica pomiędzy wartością najwyższą i najniższą w punktach procentowych	10,8	11,7	38,8	40,6

Długotrwale bezrobotni zamieszkali na wsi i w mieście

Wśród osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2015 r. było 398,6 tys. osób zamieszkałych na wsi (45,3% ogółu długotrwale bezrobotnych) i 481,7 tys. osób zamieszkałych w mieście (54,7%). W liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zamieszkałych na wsi status długotrwale bezrobotnych posiadało 56,8%, wśród bezrobotnych w mieście 55,9%.

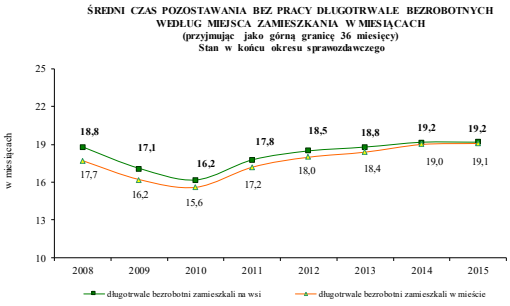

W końcu 2015 r. średni czas pozostawania bez pracy wynosił 12,6 miesiąca, zaś dla długotrwale bezrobotnych 19,2 miesiąca. Długotrwale bezrobotni mieszkańcy wsi pozostawali w ewidencji bezrobotnych o 0,1 miesiąca dłużej niż mieszkańcy miast (19,2 miesiąca na wsi wobec 19,1 miesiąca w mieście).

Długotrwale bezrobotni według płci

Wśród osób długotrwale bezrobotnych, podobnie jak w populacji bezrobotnych ogółem, przeważają kobiety. W końcu 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 482,7 tys. kobiet długotrwale bezrobotnych i 397,6 tys. mężczyzn. **Odsetek kobiet w liczbie długotrwale bezrobotnych zwiększył się z 54,1% w końcu 2014 r.**

do 54,8% w końcu 2015 r. – wzrost wyniósł 0,7 pkt. proc. W tym samym okresie odsetek kobiet wśród zarejestrowanych ogółem wzrósł również o 0,7 p. p. (z 51,5% do 52,2%).

Kobiety długotrwale bezrobotne w końcu omawianego okresu stanowiły 59,1% ogółu zarejestrowanych kobiet, a mężczyźni długotrwale bezrobotni stanowili 53,2% ogółu zarejestrowanych mężczyzn.

W populacji bezrobotnych ogółem w końcu 2015 r. na 100 bezrobotnych mężczyzn przypadało 109 kobiet, **w przypadku długotrwale bezrobotnych na 100 mężczyzn przypadało 121 długotrwale bezrobotnych kobiet.** Powyższe dane pozwalają na stwierdzenie, że nadal kobiety są zdecydowanie bardziej narażone na długotrwałe bezrobocie.

Kobiety charakteryzuje dłuższy czas pozostawania bez pracy niż mężczyzn, choć różnica w czasie pozostawania bez pracy wyraźnie się zmniejsza. Długotrwale bezrobotne kobiety w końcu 2015 r. średnio pozostawały w ewidencji 19,7 miesiąca, podczas gdy dla mężczyzn wskaźnik ten wyniósł 18,5 miesięcy, a więc był o ponad 1 miesiąc krótszy.

Warto dodać, że kobiety bezrobotne ogółem, jak i długotrwale bezrobotne są młodsze oraz lepiej wykształcone od mężczyzn, a mimo to mają większe problemy ze znalezieniem zatrudnienia i dłużej pozostają bezrobotne.

Długotrwale bezrobotni według wieku*

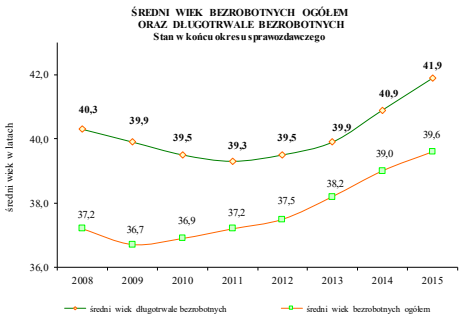

W końcu 2015 r. średni wiek zarejestrowanych w urzędach pracy bezrobotnych wyniósł 39,6 roku, zaś **średni wiek długotrwale bezrobotnych wynosił 41,9 roku, czyli był o przeszło 2 lata wyższy**. Dla porównania w końcu 2014 r. średni wiek bezrobotnych ogółem wynosił 39 lat, długotrwale bezrobotnych 40,9 lat.

W strukturze osób długotrwale bezrobotnych w końcu 2015 r. znajdowało się 82,7 tys. osób długotrwale bezrobotnych w wieku 18-24 lata i stanowiły one 9,4% omawianej kategorii bezrobotnych. Wśród bezrobotnych ogółem młodzież stanowiła 15,1%, a więc odsetek bezrobotnych w wieku 18-24 lata w ogólnej liczbie zarejestrowanych był wyższy niż wśród długotrwale bezrobotnych.

Najbardziej liczną grupę wśród długotrwale bezrobotnych – 25,5% stanowiły osoby w wieku 25-34 lata (27,5% wśród ogółem bezrobotnych) oraz w wieku 35-44 lata – 22,9% (21,3% w liczbie bezrobotnych ogółem).

Najbardziej narażone na znalezienie się w grupie długotrwale bezrobotnych są osoby w starszych grupach wiekowych. Udział długotrwale bezrobotnych w ogółem zarejestrowanych w poszczególnych grupach wiekowych w końcu 2015 r. kształtował się od 34,9% w grupie bezrobotnych w wieku 18-24 lata do 65,7% wśród bezrobotnych w wieku 55-59 lat i 70,1% dla osób w wieku 60 lat i więcej. Potwierdza to, że wraz z wiekiem zmniejszają się szanse na szybkie uzyskanie zatrudnienia. Należy jednak zaznaczyć, że w 2015 r. zwiększyła się wyłącznie liczba osób bezrobotnych w najstarszej grupie wiekowej - o 8,9%, w pozostałych grupach odnotowano wzrost.

** do obliczeń średniego czasu pozostawania bez pracy w ostatnim przedziale wiekowym przyjęto 60-67 lat.*

Długotrwale bezrobotni według poziomu wykształcenia

Mimo dynamicznego wzrostu liczby bezrobotnych legitymujących się dyplomami wyższych uczelni nadal w ewidencji urzędów pracy pozostaje najmniej osób posiadających wykształcenie wyższe. W końcu 2015 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 86,8 tys. osób długotrwale bezrobotnych z wyższym wykształceniem i stanowiły one 9,9% długotrwale bezrobotnych. Przy czym należy zaznaczyć, że osoby długotrwale bezrobotne mają niższy poziom wykształcenia niż ogółem zarejestrowani, gdyż wśród bezrobotnych ogółem odsetek legitymujących się wyższym wykształceniem wynosił 12,8%. Wykształcenie zasadnicze zawodowe oraz gimnazjalne i poniżej posiadało 54,9% bezrobotnych ogółem i aż 60,3% długotrwale bezrobotnych.

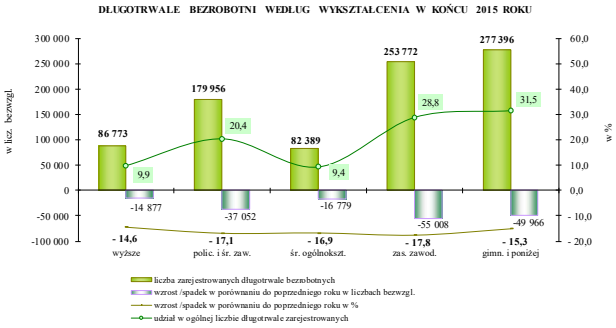

Wykształceniu przypisuje się kluczowe znaczenie w kontekście poszukiwania zatrudnienia. Im wyższy poziom wykształcenia tym mniejsze prawdopodobieństwo znalezienia się w sytuacji długotrwałego bezrobocia, co nie oznacza, że samo posiadanie wyższego wykształcenia wyklucza długie pozostawanie bez pracy. W końcu 2015 r. wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym odsetek długotrwale bezrobotnych był najniższy i wyniósł 43,3%. W pozostałych grupach ze względu na poziom wykształcenia odsetek ten wzrastał do 64,1% dla bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej.

Długotrwale bezrobotni według stażu pracy

W końcu 2015 r. wśród długotrwale bezrobotnych było 142,6 tys. osób bez stażu, co stanowiło 16,2% długotrwale bezrobotnych. Kategoria ta prawdopodobnie dotyczy ludzi młodych i dopiero wchodzących na rynek pracy. Naj-

mniej liczną grupę stanowiły osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 24,8 tys. osób, tj. 2,8% długotrwale bezrobotnych.

W końcu omawianego okresu najwyższe prawdopodobieństwo znalezienia się w grupie długotrwale bezrobotnych dotyczyło osób posiadających staż pracy od 10 do 20 lat – 59,7% bezrobotnych w tej grupie spełniało kryteria by być zaliczonym do kategorii długotrwale bezrobotnych. Jednocześnie wśród osób bez stażu pracy odsetek ten był niższy i wynosił 57%. Jednak w najlepszej sytuacji były osoby posiadające staż pracy powyżej 30 lat – 39,9% bezrobotnych w tej grupie było długotrwale bezrobotnymi, co może wynikać z faktu, że osoby te w miarę szybko nabywają prawo do świadczeń przedemerytalnych lub osiągają wiek emerytalny.

Bilans bezrobotnych ogółem i długotrwale bezrobotnych w okresie sprawozdawczym

	Bilans bezrobotnych ogółem				Bilans długotrwale bezrobotnych				Długotrwale bezrobotni w % do ogółem		
	2014 r.	2015 r.	wzrost/spadek w 2015 r.		2014 r.	2015 r.	wzrost/spadek w 2015 r.		2014	2015	wzrost spadek w 2015 r. w p.p.
	w liczbach bezwzględnych			w %	w liczbach bezwzględnych			w %			
Napływ	**2 452 845**	**2 368 755**	**-84 090**	**-3,4**	**1 030 723**	**870 100**	**-160 623**	**-15,6**	**42,0**	**36,7**	**-5,3**
Odpływ	**2 786 200**	**2 630 596**	**-155 604**	**-5,6**	**1 135 521**	**1 043 782**	**-91 739**	**-8,1**	**40,8**	**39,7**	**-1,1**
w tym **podjęcia pracy**	**1 285 777**	**1 283 943**	**-1 834**	**-0,1**	**459 613**	**436 218**	**-23 395**	**-5,1**	**35,7**	**34,0**	**-1,8**
z tego pracy niesubsydiowanej	1 122 361	1 092 935	-29 426	-2,6	391 554	367 986	-23 568	-6,0	34,9	33,7	-1,2
z tego podjęcie działalności gospodarczej	x	37 376	x	x	x	13 073	x	x	x	35,0	x
w tym pracy sezonowej	64 287	59 245	-5 042	-7,8	25 232	21 516	-3 716	-14,7	39,2	36,3	-2,9
z tego **pracy subsydiowanej**	**163 416**	**191 008**	**27 592**	**16,9**	**68 059**	**68 232**	**173**	**0,3**	**41,6**	**35,7**	**-5,9**
z tego prac interwencyjnych	31 144	44 513	13 369	42,9	15 343	16 479	1 136	7,4	49,3	37,0	-12,2
robót publicznych	32 639	37 282	4 643	14,2	18 197	18 571	374	2,1	55,8	49,8	-5,9
podjęcia działalności gospodarczej	51 165	47 060	-4 105	-8,0	17 499	13 953	-3 546	-20,3	34,2	29,6	-4,6
w tym w ramach bonu na zasiedlenie	x	123	x	x	x	12	x	x	x	9,8	x
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	41 576	44 985	3 409	8,2	14 744	14 295	-449	-3,0	35,5	31,8	-3,7
podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	x	6 804	x	x	x	697	x	x	x	10,2	x
podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	x	3 239	x	x	x	727	x	x	x	22,4	x
podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	x	39	x	x	x	8	x	x	x	20,5	x
podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	x	6	x	x	x	4	x	x	x	66,7	x
podjęci pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	x	44	x	x	x	8	x	x	x	18,2	x
podjęcia pracy w ramach dofinansowania wynagrodzenia za zatrudnienie skierowanego bezrobotnego powyżej 50 r.ż.	x	2 759	x	x	x	1 331	x	x	x	48,2	x
inne	6 892	4 277	-2 615	-37,9	2 276	2 159	-117	-5,1	33,0	50,5	17,5
rozpoczęcia szkolenia	**78 588**	**67 555**	**-11 033**	**-14,0**	**31 369**	**23 492**	**-7 877**	**-25,1**	**39,9**	**34,8**	**-5,1**
w tym w ramach bonu szkoleniowego	x	5 942	x	x	x	1 131	x	x	x	19,0	x
rozpoczęcia stażu	**219 741**	**212 512**	**-7 229**	**-3,3**	**84 398**	**77 116**	**-7 282**	**-8,6**	**38,4**	**36,3**	**-2,1**
w tym w ramach bonu stażowego	x	9 054	x	x	x	2 122	x	x	x	23,4	x
rozpoczęcia przygotowania zawodowego	**162**	**350**	**188**	**116,0**	**54**	**115**	**61**	**113,0**	**33,3**	**32,9**	**-0,5**
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej	**42 981**	**45 090**	**2 109**	**4,9**	**35 635**	**37 829**	**2 194**	**6,2**	**82,9**	**83,9**	**1,0**
w tym w ramach PAI	x	6 150	x	x	x	5 171	x	x	x	84,1	x
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecania działań aktywizacyjnych	x	17 290	x	x	x	17 290	x	x	x	100,0	x
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, w tym w ramach PAI	54 578	85 333	30 755	56,4	26 870	43 912	17 042	63,4	49,2	51,5	2,2
odmowy ustalenia profilu pomocy	x	99	x	x	x	17	x	x	x	17,2	x
niepotwierdzenia gotowości do pracy	738 152	585 768	-152 384	-20,6	327 770	248 312	-79 458	-24,2	44,4	42,4	-2,0
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	170 613	158 105	-12 508	-7,3	81 694	81 322	-372	-0,5	47,9	51,4	3,6
podjęcia nauki	8 400	7 120	-1 280	-15,2	1 230	978	-252	-20,5	14,6	13,7	-0,9
osiągnięcia wieku emerytalnego	13 329	14 975	1 646	12,3	10 513	11 768	1 255	11,9	78,9	78,6	-0,3
nabycia praw emerytalnych lub rentowych	32 494	24 411	-8 083	-24,9	15 320	10 471	-4 849	-31,7	47,1	42,9	-4,3
nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego	37 841	36 078	-1 763	-4,7	664	541	-123	-18,5	1,8	1,5	-0,3
innych	97 528	91 898	-5 630	-5,8	56 573	54 401	-2 172	-3,8	58,0	59,2	1,2
Bezrobotni, którzy rozpoczęli udział w aktywnych programach rynku pracy	**504 888**	**516 515**	**11 627**	**2,3**	**219 515**	**206 784**	**-12 731**	**-5,8**	**43,5**	**40,0**	**-3,4**

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-01 o rynku pracy

Struktura bezrobotnych ogółem, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy od momentu zarejestrowania się oraz długotrwale bezrobotnych w końcu okresu sprawozdawczego

Wyszczególnienie		Zarejestrowani bezrobotni ogółem w końcu 2015 r.		Bezrobotni powyżej 12 miesięcy w końcu 2015 r.		(kolumna 3:1) udział pozostajacych pow. 12 m-cy w bezrobotnych ogółem w poszczeg. kategoriach w %	Wzrost/spadek liczby bezrobotnych powyżej 12 miesięcy w 2015 r. w porównaniu do stanu z końca 2014 r.		Długotrwale bezrobotni w końcu 2015 r.		(kolumna 8:1) udział długotrwale bezrobotnych w bezrobotnych ogółem w poszczeg. kategoriach w %	Wzrost/spadek długotrwale bezrobotnych w 2015 r. w porównaniu do stanu z końca 2014 r.	
		w liczbach bezwzględnych	ogółem = 100%	w liczbach bezwzględnych	ogółem = 100%		w liczbach bezwzględnych	ogółem = 100%	w liczbach bezwzględnych	ogółem = 100%		w liczbach bezwzględnych	w %
0		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
płeć	kobieta	816 138	52,2	350 064	56,4	42,9	-70 394	-16,7	482 717	54,8	59,1	-87 534	-15,4
	mężczyzna	747 201	47,8	270 791	43,6	36,2	-68 807	-20,3	397 569	45,2	53,2	-86 148	-17,8
miejsce zamieszkania	wieś	701 594	44,9	281 037	45,3	40,1	-62 168	-18,1	398 601	45,3	56,8	-75 987	-16,0
	miasto	861 745	55,1	339 818	54,7	39,4	-77 033	-18,5	481 685	54,7	55,9	-97 695	-16,9
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1	159 332	10,2	x	x	x	x	x	34 993	4,0	22,0	-5 661	-13,9
	1–3	299 709	19,2	x	x	x	x	x	76 303	8,7	25,5	-9 697	-11,3
	3–6	235 270	15,0	x	x	x	x	x	62 367	7,1	26,5	-9 449	-13,2
	6–12	248 173	15,9	x	x	x	x	x	89 235	10,1	36,0	-12 849	-12,6
	12–24	241 402	15,4	241 402	38,9	100,0	-86 013	-26,3	241 041	27,4	99,9	-85 429	-26,2
	pow. 24	379 453	24,3	379 453	61,1	100,0	-53 188	-12,3	376 347	42,8	99,2	-50 597	-11,9
wykształcenie	wyższe	200 245	12,8	62 237	10,0	31,1	-11 611	-15,7	86 773	9,9	43,3	-14 877	-14,6
	policealne i śr. zawod.	340 799	21,8	130 075	21,0	38,2	-29 131	-18,3	179 956	20,4	52,8	-37 052	-17,1
	średnie ogólnokszt.	164 558	10,5	56 292	9,1	34,2	-12 975	-18,7	82 389	9,4	50,1	-16 779	-16,9
	zasadnicze zawodowe	424 924	27,2	179 146	28,9	42,2	-44 356	-19,8	253 772	28,8	59,7	-55 008	-17,8
	gimnazjalne i poniżej	432 813	27,7	193 105	31,1	44,6	-41 128	-17,6	277 396	31,5	64,1	-49 966	-15,3
wiek	18-24 lata	236 837	15,1	48 650	7,8	20,5	-23 913	-33,0	82 744	9,4	34,9	-34 637	-29,5
	25-34	429 799	27,5	150 315	24,2	35,0	-46 251	-23,5	224 159	25,5	52,2	-56 627	-20,2
	35-44	332 887	21,3	142 999	23,0	43,0	-31 490	-18,0	201 453	22,9	60,5	-35 572	-15,0
	45-54	287 907	18,4	135 222	21,8	47,0	-29 013	-17,7	186 629	21,2	64,8	-36 582	-16,4
	55-59	185 599	11,9	93 068	15,0	50,1	-12 016	-11,4	121 991	13,9	65,7	-15 460	-11,2
	60 lat i więcej	90 310	5,8	50 601	8,2	56,0	3 482	7,4	63 310	7,2	70,1	5 196	8,9
staż pracy	do 1 roku	278 514	17,8	97 387	15,7	35,0	-18 979	-16,3	161 389	18,3	57,9	-23 444	-12,7
	1–5	343 898	22,0	127 517	20,5	37,1	-32 714	-20,4	188 467	21,4	54,8	-40 831	-17,8
	5–10	226 993	14,5	90 603	14,6	39,9	-18 936	-17,3	125 853	14,3	55,4	-23 304	-15,6
	10–20	238 101	15,2	104 695	16,9	44,0	-20 950	-16,7	142 110	16,1	59,7	-26 509	-15,7
	20–30	163 411	10,5	73 239	11,8	44,8	-13 896	-15,9	95 045	10,8	58,2	-18 861	-16,6
	30 lat i więcej	62 277	4,0	20 312	3,3	32,6	-4 405	-17,8	24 820	2,8	39,9	-5 256	-17,5
	bez stażu	250 145	16,0	107 102	17,3	42,8	-29 321	-21,5	142 602	16,2	57,0	-35 477	-19,9
Razem		**1 563 339**	**100,0**	**620 855**	**100,0**	**39,7**	**-139 201**	**-18,3**	**880 286**	**100,0**	**56,3**	**-173 682**	**-16,5**

Źródło: załącznik 1 do sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy
Opracowano w Wydziale Analiz i Statystyki (JMŁ,WK)